

Arbejdsmiljøloven trådte i kraft 1. juli 1977 og afløste L 226 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse, L 227 1954 om arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed og L 228 1954 om arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri. Disse 3 love havde først og fremmest til formål at skabe et værn mod arbejdsulykker og sundhedsskadelige påvirkninger. Desuden tilsikrede lovene nogle velfærdsforanstaltninger og rettigheder vedrørende arbejdstid. Arbejdsmiljølovens formål er at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet. Med begrebet »sikkert og sundt arbejdsmiljø« tilsigtes en væsentlig udvidelse i forhold til det traditionelle arbejderbeskyttelsesbegreb. Et sikkert og sundt arbejdsmiljø indebærer herefter:

1. Beskyttelse mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme i traditionel forstand, det vil sige, dels påvirkninger fra pludselige begivenheder, dels påvirkninger på kortere eller længere sigt, der medfører fysiske eller psykiske helbredsskader. Herunder må også regnes psykisk betingede lidelser.

2. Beskyttelse imod andre påvirkninger der kan forringe sundheden, herunder bl. a. påvirkninger, der forbigående eller varigt forringer den fysiske eller psykiske sundhedstilstand uden at frembringe karakteristiske sygdomssymptomer.

Arbejdsmiljølovens område svarer i alt væsentligt til det område, der var dækket af de 3 tidligere gældende arbejderbeskyttelseslove. Dog er der for landbrug, skovbrug og gartneri sket en udvidelse af området for arbejderbeskyttelse, som giver disse erhverv regler om sundheds- og velfærdsforanstaltninger, om en daglig hvileperiode, om søn- og helligdagsarbejde og om almindelig lavalder for børns erhvervsarbejde samt om lægeundersøgelser. Loven omfatter principielt ethvert arbejde for en arbejdsgiver. Heraf følger, at samtlige lovens bestemmelser omfatter f. eks. plejehjem, børnehjem, sygehuse, hoteller, restauranter, teatre, skoler, politi- og brandvæsen, medens disse virksomheder ikke var omfattet af hovedparten af bestemmelserne i de 3 tidligere arbejderbeskyttelseslove.

Arbejdstilsynets opgaver i forbindelse med arbejdsmiljøloven er bl. a. at:

1. vejlede virksomheder, branchesikkerhedsråd, arbejdsmarkedets organisationer og offentligheden om arbejdsmiljømæssige spørgsmål,
2. bistå arbejdsministeriet med forberedelse af regler i henhold til loven,
3. udstede forskrifter i henhold til bemyndigelse fra arbejdsministeren,
4. holde sig orienteret om den tekniske, medicinske og sociale udvikling med henblik på forbedring af arbejdet for sikkerhed og sundhed i arbejdsmiljøet,
5. behandle planer for arbejdsprocesser, arbejdssteder, tekniske hjælpemidler m.v. samt stoffer og materialer og meddele tilladelse i henhold til loven eller administrative regler,
6. påse, at loven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes.
7. vejlede og rådgive virksomhederne og de ansatte ved etableringen af bedriftssundhedstjeneste og kontrollere, at etableringen finder sted efter reglerne samt varetage sekretariatsfunktionen for de lokale kontaktudvalg vedrørende bedriftssundhedstjeneste.

Der påhviler som hidtil arbejdstilsynet en række bundne opgaver ved kontrol med dampkedler, beholdere og elevatorer.

Organisatorisk er arbejdstilsynet opbygget med et direktorat og 14 afgrænsede tilsynskredse, hvis grænser er sammenfaldende med landets inddeling i amter, idet dog Roskilde og Bornholms amter tilsammen udgør én tilsynskreds, og Københavns og Frederiksberg kommuner ligeledes udgør én tilsynskreds.

Under direktoratet er endvidere placeret arbejdsmiljøinstituttet (AMI). Der henvises til redegørelse herom i Akt 92 30/11 77.

Instituttet skal beskæftige sig med forskning, en række undersøgelsesopgaver, rådgivning og information samt uddannelse. Som et led heri skal instituttet ikke mindst sørge for, at eksisterende forskningsresultater bringes ud til praktisk brug på arbejdspladserne. Under instituttet oprettes et med miljøministeriet fælles register for anmeldelse af stoffer og materialer, jfr. L 247 af 8/6 1979.